

cabra que surten des del camí principal.

Els dies calorosos o de vent pot semblar que la zona és deserta però amb un poc de paciència aniran compareixent ocellets aquí i allà.

A finals d'estiu i principis de tardor no és estrany veure per la zona algun falcó marí (*Falco eleonora*). El port resulta ser una porta d'entrada, zona de pas o descans pels ocells migrants que trien la ruta de la costa nord per travessar Mallorca. A vegades grups d'oronelles (*Hirundo rustica*), cabots (*Delichon urbica*) i titines (*Anthus* sp) entren per la bocana i els falcons marins fan guàrdia per si en poden aglapir cap.

No hem de deixar de pegar un cop d'ull cap el Puig de Bàltx o cap a la vall de Sóller per si apareix una parella de corbs (*Corvus corax*), àguila calçada (*Aquila pennata*) o fins i tot algun voltor negre (*Aegyptius monachus*).

A l'hivern, com a la resta de Mallorca, apareixen els ropits (*Eritacus rubecula*) i els tords (*Turdus philomelos*). Especialment a finals d'hivern es formen dormidors d'estornells (*Sturnus vulgaris*) en els pinars prop de la urbanització. I podem veure algun soteler (*Morus bassanus*) pescant lluny de la costa.

I no només l'observació d'aus ha de ser l'excusa per visitar aquest racó, les vistes de la costa, del port i de les muntanyes que enrevolten la vall bé valen la pena. Al Cap Gros de Muleta trobam també un dels boscos de savines més ben conservats, sobretot a les zones interiors ja que la part de la costa encara es recupera del gran incendi que va patir fa anys. També les nombroses eufòrbies i romanins atreuen gran varietat d'insectes que completaran la nostra visita a aquest lloc. •

Corb, *Corvus corax*

Cadenera, *Carduelis carduelis*

Sabies què ...

Per **Maite Serra-Franco**

Voltors lleonats (*Gyps fulvus*)

Els voltors no s'emmalalteixen en menjar carn podrida

Segons un estudi publicat a la revista *Nature Communications*, els voltors van desenvolupar un intestí capaç de matar als bacteris que viuen en el cos d'un animal en descomposició.

Per alimentar-se de la seva presa, aquests animals carronyers insereixen el seu bec en els orificis naturals de l'animal, en particular en l'anus. Això els exposa a més a una altra sèrie de bacteris perillosos (a més dels que estan a la carn podrida): aquells que estan a la matèria fecal de l'animal mort, com la clostridia o les fusobacteris, que són tòxics per a la majoria dels vertebrats.

Els investigadors van analitzar els microbis que creixen en els intestins i en el rostre de dues espècies de voltors. Van descobrir que, d'alguna manera, els voltors tenen un microbioma oposat al dels éssers humans. Mentre que els humans tenen una major biodiversitat de microbis a

l'estómac i la boca, que la pell, els voltors tenen molt més bacteris a la cara, i un intestí extremadament net. Específicament, van trobar 528 tipus de bacteris a la cara i només 76 en l'intestí dels voltors. Això vol dir que durant el procés digestiu, els voltors maten la majoria de microbis que consumeixen. Els que sobreviuen dins de l'intestí, són els que causen més problemes per a l'ésser humà.

Els autors opinen que la gent en general no reconeix l'enorme servei a l'ecosistema que ofereixen els voltors per als éssers humans. Són com un sistema sanitari mòbil i gratuït. Consumeixen i es desfan de milions de quilos de carn podrida que podrien ser una amenaça per a la salut pública.¹

El gran intent d'extermini dels gorrons

En 1958, en el marc del projecte denominat "Gran Salt Endavant", que pretenia que Xina, una societat feudal es transformés en una potèn-

cia agrícola i industrial, el líder comunista Mao Tsé Tung o Mao Zedong (1893-1976) va considerar, que hi havia quatre plagues que havien de ser aniquilades: Les rates, els mosquits, les mosques i els gorrons comuns (*Passer domesticus*). Concretament sobre el gorrió, es calculava que cadascun es menjava 4.5 kg de la collita d'arròs a l'any, la qual cosa suposaria que per cada milió de gorrons morts hi hauria aliment per 60 mil persones. Fundat en aquesta conjectura, el President Mao li va declarar la guerra a aquests ocellets. D'aquesta manera, el poble xinès tindria una extraordinària collita d'arròs, sense disputar-se el gra amb les aus. En un sol dia, a Xangai es va aconseguir exterminar 194 mil individus. En un any, la població de gorrons a Xina va sofrir un greu declivi. Milions de gorrons van morir i aquesta petita au, que sol viure prop de nuclis de població humana, va desaparèixer en moltes zones rurals. Però a causa de l'escassetat d'aus, els insectes es van multiplicar de forma descontrolada, i van arrasar els camps de cultiu d'una forma

molt pitjor al poc gra que robaven els gorrions, així la collita va ser la més baixa de la història.^{2,3,4,5,6}

La persecució va ser frenada a l'abril de 1960, quan dirigents de l'Acadèmia de Ciències van portar les opinions dels científics, com Zhu Xi i Zheng Zuoxin i de científics de la NAS (United States National Academy of Sciences) que, alarmats pel pla de Mao, van publicar una recerca en la qual s'assegurava que "els gorrions mengen més insectes que gra". En autòpsies practicades als gorrions es va trobar en el seu sistema digestiu que les tres quartes parts de la seva dieta eren insectes, mentre que solament una quarta part, grans. Concretament, va resultar que el gorrió era un depredador natural de les llagostes. A més per on passaven les colònies de gorrions deixaven una capa de guano que servia de fertilitzant. Advertit de la relació entre els eixams d'insectes que estaven assolant els cultius del país i la falta de gorrions Mao va concloure la persecució, substituint els gorrions en la llista de les Quatre Pestes pels xinxes domèstics.^{2,3,7}

S'estima que, com a conseqüència de la campanya, dos mil milions de gorrions van morir, sent la major massacre d'ocells de tota la història. Malgrat haver frenat la matança, el dany estava fet. Eixams de llagostes destrossaren i acabaren amb els cultius, i se sumaren a l'efecte de la desforestació i l'ús massiu i incorrecte de pesticides.^{4,6}

En agricultura, al mateix temps que els pagesos es dedicaven a la producció d'acer, es demanava no solament mantenir, sinó augmentar, la xifra de les collites, ja que Xina pagava amb gra a la Unió Soviètica el deute econòmic que tenia amb ella. El resultat és que l'escassa producció agrícola s'enviava a l'URSS, el que sobrava es repartia a la població urbana, deixant a milions de xinesos morir a les zones rurals. Des de 1958 fins a 1961 ocorre el que avui es coneix com la Gran Fam Xinesa, on es calcula que van morir de gana entre 15 i 40 milions de persones. No resulta sorprenent que els anys en què els gorrions van estar absents de l'ecosistema xinès fos també els de la Gran Fam. La situació era tan greu que el dirigent xinès va sol·licitar a la URSS un carregament de 200 mil exemplars de gorrions barraquer

Imatge procedent d'un periòdic de Xangai de l'època, en què s'exhibeixen a centenars de gorrions morts en una carreta davant el xivarri popular per l'èxit de la campanya maoista. Amb el peu de foto: Tot el poble es mobilitza junt. Els pardals han estat eliminats

(*Passer montanus*) per substituir al desaparegut gorrió comú.^{2,4,6,7}

En el 2001, en un intent de protegir els gorrions, se li va proporcionar l'estatus d'au protegida. No obstant això, la imatge negativa del gorrió derivada des dels temps de Mao seguia (i segueix) causant estralls a la població d'aquestes aus, per la qual cosa el govern xinès va emprendre una política de neteja de la imatge del gorrió. En el 2002 la llei s'endureix amb el caçador. Aquesta llei promulga que aquell que mati, caci o comerciï amb gorrions serà "severament castigat".⁸

Actualment el gorrió barraquer és abundant a la Xina, però la seva població està minvant a causa de l'excessiu ús de pesticides en els cultius i a l'acció de "desaprensus amos de restaurants", en paraules dels propis conservacionistes. A més en moltes zones de Xina, el gorrió té fama d'animal brut i perjudicial. No obstant això, segons els experts és vital per evitar la proliferació de les veritables plagues.⁸ Una lliçó històrica que sembla haver oblidat l'ésser humà.

Referències:

- 1 ¿Por qué los buitres no se enferman al comer carne podrida? BBC Mundo, 26 noviembre 2014 <http://www.bbc.co.uk>
- 2 John King Fairbank. China, una nueva historia. Editorial Andrés Bello. ISBN 84-89691-05-3
- 3 Sha Yexin .The Chinese Sparrows of 1958. New Century Net . August 31, 1997.
- 4 Shapiro, J. Mao's War Against Nature'. Cambridge University Press, 2001
- 5 Great Sparrow Campaign. Youtube. https://www.youtube.com/watch?v=LjRZIW_hRIM
- 6 El mundo de los gorriones. Grandes documentales TVE1 .daylimotion. 03/01/15 http://www.dailymotion.com/video/x2dxw86_el-mundo-de-los-gorriones_animals
- 7 Weisman, A. La cuenta atrás: ¿Tenemos futuro en la tierra? (Google eBook) Grupo Editorial España, 31 de mar. de 2014 - 656 páginas
- 8 «China protege a sus gorriones tras perseguirlos durante décadas». El siglo de Torreón (diario digital). 26 de diciembre de 2002.

Notícies del món

Per **Maite Serra-Franco**

Ull de bou desproveït de les plomes a la cua i ales.

El falcó que emmagatzema preses vives

El falcó marí o falcó de la reina (*Falco eleonora*), passa d'insectívor a depredar aus durant els mesos de migració. Durant aquests mesos mutila les seves preses arrencant-los les plomes de les ales i de la cua. D'aquesta forma, el falcó impossibilita a les seves preses perquè puguin escapar-se volant, per la qual cosa queden a la seva total disposició, transformant-les en queviures vivents d'un particular rebost. Així, el falcó marí per garantir la seva supervivència, emmagatzema les seves preses vives en forats del terreny rocós propi de les illes i costes mediterrànies per ser menjades posteriorment quan sigui necessari.

Aquest comportament no és nou ni és únic d'aquesta espècie, encara que no ha estat fins fa poc quan ha pogut ser documentat i acreditat de forma científica a través d'una recent publicació a la revista Alauda.

Aquest tipus de comportaments està relativament estès entre altres espècies d'animals com els insectes i de-

mostra de forma bastant inequívoca l'adaptació de les espècies en la lluita per la seva supervivència. (1)

Busqueret de batzer, impedit per al vol, en una enclotxa.